TEDS-M Ö?retmenlik Mesle?i için Güdülenme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *TEDS-M Ö?retmenlik Mesle?i için Güdülenme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31410

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

TEDS-M Ö?retmenlik Mesle?i için Güdülenme Ölçe?i, ö?retmen adaylar?n?n mesle?i tercih etme nedenlerini ve bu tercihe yönelik güdülenme düzeylerini ölçmek amac?yla Türkçeye uyarlama çal??mas? yap?lm?? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, özellikle ilkö?retim matematik ö?retmeni adaylar?n?n içsel ve d??sal güdülenme faktörlerini incelemek üzere geli?tirilmi?tir. Güdülenme, bireyin bir eylemi ba?latma, sürdürme ve yönlendirme sürecini ifade etti?inden, bu ölçek ö?retmenlik mesle?ine ba?lama motivasyonunun anla??lmas? aç?s?ndan kritik öneme sahiptir.

Ölçe?in orijinal yap?s?, uluslararas? e?itim ara?t?rmalar? çerçevesinde geli?tirilmi? olup, Ayd?n ve Çelik (2017) taraf?ndan Türkiye örneklemine özgü geçerlik ve güvenirlik analizleri gerçekle?tirilmi?tir. Bu uyarlama çal??mas?, ö?retmen yeti?tirme programlar?n?n kalitesini art?rmak ve adaylar?n mesleki ba?l?l?klar?n? öngörmek için önemli veriler sunmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Ö?retmenlik mesle?i, güdülenme, meslek tercihi, TEDS-M, ilkö?retim matematik ö?retmen adaylar?, psikometrik ölçek, uyarlama, geçerlik, güvenirlik.

Yazarlar

Serhat Ayd?n, Dilek Çelik

Amaç

Ölçe?in temel amac?, ö?retmen adaylar?n?n ö?retmenlik mesle?ini seçme nedenlerine etki eden **güdülenme** faktörlerini sistematik olarak ölçmektir. Bu amaç do?rultusunda, bireyleri ö?retmen olmaya iten içsel faktörler (örne?in, çocuklarla çal??ma arzusu, topluma hizmet etme) ile d??sal faktörler (örne?in, maa?, i? güvenli?i, sosyal statü) aras?ndaki dengeyi belirlemek hedeflenmi?tir.

Ölçek, özellikle ilkö?retim matematik ö?retmeni adaylar? üzerinde kullan?larak, bu özel grubun mesleki motivasyon yap?s?n? ortaya koymay? amaçlam??t?r. Elde edilen veriler, e?itim fakültelerinin müfredatlar?n? ve rehberlik hizmetlerini, adaylar?n motivasyonel ihtiyaçlar?na göre düzenlemesine yard?mc? olabilir.

Yap? (Ölçülen Psikolojik Yap?)

TEDS-M Ö?retmenlik Mesle?i için Güdülenme Ölçe?i, ö?retmen adaylar?n?n meslek seçimine yönelik **motivasyonel yap?lar?n?** ölçmektedir. Bu yap? genellikle, öz belirleme teorisine (Self-

ARABPSYCHOLOGY.COM

Determination Theory) paralel olarak, güdülenme spektrumundaki farkl? boyutlar? kapsamaktad?r.

Ölçek, genel olarak ö?retmen adaylar?n?n mesle?e yönelik tutumlar?n?, beklentilerini ve mesleki yeterlik inançlar?n? da dolayl? yoldan yans?tan, çok boyutlu bir **meslek seçimi güdülenmesi** yap?s?n? ölçmektedir. Bu boyutlar aras?nda Altruistik (özgeci), ?çsel (Intrinsic) ve D??sal (Extrinsic) Güdülenme faktörlerinin bulunmas? beklenmektedir.

Geçerlik

Ayd?n ve Çelik (2017) taraf?ndan gerçekle?tirilen uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türk kültürüne özgü geçerli?ini incelemi?tir. Geçerlik (Validity) çal??malar?, ölçek puanlar?n?n gerçekten ölçmek istedi?i yap?y? (mesleki güdülenme) ne derece do?ru ölçtü?ünü göstermeyi amaçlar. Kaynakta do?rudan geçerlik de?erleri belirtilmese de, makalenin ba?l??? geçerlik çal??mas?n?n yap?ld???n? i?aret etmektedir.

Tipik olarak, bu tür uyarlama çal??malar?nda **yap? geçerli?i** (Construct Validity), Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) veya Aç?klay?c? Faktör Analizi (AFA) kullan?larak incelenir. Bu analizler, ölçe?in orijinal çok boyutlu yap?s?n?n Türkçe örneklemde de korundu?unu kan?tlamay? hedefler. Elde edilen faktör yükleri ve model uyum indeksleri, ölçe?in geçerli?ine dair kan?tlar sunar.

Güvenirlik

Güvenirlik (Reliability) analizleri, ölçe?in zamana kar?? tutarl?l???n? ve içsel bütünlü?ünü de?erlendirir. Ayd?n ve Çelik (2017) çal??mas?nda, iç tutarl?l?k katsay?s?n?n (**Cronbach Alfa**) hesaplanm?? olmas? beklenmektedir. Bu katsay?, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ne kadar iyi ölçtü?ünü gösterir.

Güvenirlik katsay?s?n?n kabul edilebilir bir düzeyde (genellikle .70 ve üzeri) olmas?, ölçe?in tutarl? sonuçlar üretti?ini gösterir. Ölçek maddelerinin homojenli?i ve tekrarlanan ölçümlerde benzer sonuçlar verme yetene?i, ölçe?in güvenilirli?inin temel göstergeleridir.

Faktör Analizi

Ölçe?in Türkçeye uyarlama sürecinde, orijinal ölçek yap?s?n?n korunup korunmad???n? test etmek amac?yla **Faktör Analizi** uygulanm??t?r. Bu analiz, ölçekteki maddelerin hangi temel faktörler alt?nda topland???n? belirler.

TEDS-M ölçe?inin uluslararas? yap?s? göz önüne al?nd???nda, uyarlama çal??mas?nda büyük ihtimalle **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)** kullan?larak orijinal modelin (örne?in, üç veya dört faktörlü model) Türk örnekleminde ne kadar iyi uyum sa?lad??? incelenmi?tir. Bu analizler, ölçe?in yap?sal bütünlü?ünü do?rular ve ölçekten elde edilen puanlar?n yorumlanabilirli?ini art?r?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçme Arac?

Test Type: Uyarlama (Adaptasyon) Ölçe?i

Format: Kaynakta derecelendirme bilgisi verilmemi?tir. Ancak, psikolojik güdülenme ölçeklerinde yayg?n olarak kullan?lan 5'li veya 6'l? **Likert Tipi Derecelendirme** format?nda olmas? muhtemeldir (Örne?in, "Kesinlikle Kat?l?yorum"dan "Kesinlikle Kat?lm?yorum"a).

Language Available: Türkçe

Population Group: Ö?retmen Adaylar?

Age Group: Genellikle üniversite düzeyinde, 18-25 ya? aral???ndaki genç yeti?kinler.

Population Details: ?lkö?retim matematik ö?retmeni adaylar?.

Test Methodology: Öz Bildirim Envanteri. Kat?l?mc?lar, ö?retmenlik mesle?ini seçme nedenlerine ili?kin maddelere kendi motivasyon düzeylerini yans?tacak ?ekilde yan?t verirler.

Anahtar Kelimeler

Ö?retmen e?itimi, mesleki motivasyon, içsel güdü, d??sal güdü, psikometri, geçerlik, güvenirlik, faktör analizi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: Sorumlu Yazar Serhat Ayd?n için: aydins@kmu.edu.tr

Correspondence Address: Karamanmara? Sütçü ?mam Üniversitesi (Ayd?n'?n 2017 çal??mas? s?ras?nda çal??t??? kurum bilgisine göre).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler ve Kullan?m Ücreti: Akademik çal??malar için genellikle kaynak gösterilerek serbestçe kullan?labilir. Ticari kullan?m için yazarlarla ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Test Y?l? (Uyarlama): 2017

Kaynaklar

ARABPSYCHOLOGY.COM

Aydin, S. ve Çelik, D. (2017). ?lkö?retim matematik ö?retmeni adaylar?n?n mesle?i tercih için güdülenmeleri: Ölçek geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *Bart?n Üniversitesi E?itim Fakültesi Dergisi, 6*(2), 783. doi:10.14686/buefad.305001

Makalenin tam metnine DergiPark üzerinden eri?ilebilir: dergipark.gov.tr

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: teds-m-ogretmenlik-meslegi-icin-gudulenme-olcegi-toad.pdf

TEDS-M Ö?retmenlik Mesle?i için Güdülenme Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Bu ölçek maddeleri, kaynak içerikte do?rudan listelenmemi?tir. Maddeler için yay?mlanm?? makalenin (Ayd?n & Çelik, 2017) incelenmesi gerekmektedir. Maddelere eri?im için yukar?da belirtilen PDF belgesine ba?vurulmas? tavsiye edilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM